

POSTANOWIENIE

26 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 26 kwietnia 2024 r. w Warszawie
zażalenia J. P.

na postanowienie Sądu Okręgowego we Włocławku

z 18 lipca 2022 r., I 1 Ca 255/21,

w sprawie z powództwa J. P.

przeciwko Z. W.

o zapłatę,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 18 lipca 2022 r. Sąd Okręgowy we Włocławku, w sprawie z powództwa J. P. przeciwko Z. W. o zapłatę, odrzucił skargę kasacyjną powódki od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku z 27 stycznia 2022 r.

Wyrokiem 27 stycznia 2022 r. Sąd Okręgowy we Włocławku po rozpoznaniu apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim z 30 marca 2021 r., oddalającego jej powództwo przeciwko Z. W. o zapłatę kwoty 70 000 zł tytułem zadośćuczynienia, częściowo zmienił zaskarżone orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem I instancji, zaś w pozostałej części oddalił apelację powódki i rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego.

Postanowieniem z 18 marca 2022 r. ustanowiono dla powódki - celem sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej - pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata. Pełnomocnik 6 maja 2022 r. złożył sporządzoną przez siebie opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, oświadczając, że o powyższym powiadomił powódkę.

13 kwietnia 2022 r. do Sądu Okręgowego we Włocławku wpłynęło - nazwane zażaleniem – osobiście sporządzone przez powódkę J. P. pismo procesowe, w którym dała wyraz swemu niezadowoleniu z treści wyroku z 27 stycznia 2022 r. Jednocześnie, na skutek zobowiązania Sądu, pełnomocnik powódki w piśmie z 5 maja 2022 r. (data nadania) sprecyzował, iż w przeświadczeniu J. P. wniesione przez nią pismo stanowi środek odwoławczy w stosunku do wyroku z 27 stycznia 2022 r. W związku z powyższym Sąd Okręgowy we Włocławku przyjął, iż przedmiotowe pismo stanowi skargę kasacyjną od wyroku tegoż Sądu z 27 stycznia 2022 r.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia z 18 lipca 2022 r. Sąd Okręgowy we Włocławku wskazał, że skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna, gdyż powódka nie ma zdolności postulacyjnej w postępowaniu przed Sądem Najwyższym właściwym do rozpoznania skargi kasacyjnej. Ponadto, Sąd Okręgowy podkreślił, że wadliwość skargi kasacyjnej polegająca na niezachowaniu wymogu obowiązkowego zastępstwa strony przez adwokata lub radcę prawnego nie podlega usunięciu.

Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej wniosła powódka, wnosząc o jego uchylenie oraz przyznanie na rzecz adw. H. O., jako pełnomocnika z urzędu ustanowionego dla powódki, wynagrodzenia za świadczoną na jej rzecz pomoc prawną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega odrzuceniu.

Zaskarżone zażaleniem postanowienie zostało wydane 18 lipca 2022 r. na posiedzeniu niejawnym i doręczone bezpośrednio powódce 26 lipca 2022 r., wraz z pouczeniem o jego zaskarżalności do Sądu Najwyższego (w pouczeniu wskazano, że w celu zaskarżenia postanowienia należy w terminie tygodnia od dnia

jego doręczenia złożyć wniosek o sporządzenie i doręczenie jego uzasadnienia, a następnie w ciągu tygodnia od daty doręczenia uzasadnienia wnieść zażalenie do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Okręgowego we Włocławku. Wskazano również, że zażalenie powinno być sporządzone przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym).

Postanowienie z 18 lipca 2022 r. zostało wysłane również do adw. H. O., który odebrał je 29 lipca 2022 r. (w punkcie 2. tego postanowienia oddalono wniosek adw. H. O. o przyznanie honorarium adwokackiego za sporządzenie opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku z 27 stycznia 2022 r.).

5 sierpnia 2022 r. adw. H. O. złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego we Włocławku z 18 lipca 2022 r., a w piśmie z 7 września 2022 r. doprecyzował, że wniosek ten złożył w imieniu powódki oraz własnym.

Postanowieniem z 24 października 2022 r. Sąd Okręgowy we Włocławku odrzucił jako spóźniony wniosek powódki o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z 18 lipca 2022 r. W zasadniczych motywach rozstrzygnięcia zawartych w postanowieniu z 24 października 2022 r. wskazano, że termin do wniesienia przez powódkę wniosku o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z 18 lipca 2022 r. upływał 2 sierpnia 2022 r. a adw. H. O., który miał działać w imieniu powódki, złożył wniosek o uzasadnienie tego postanowienia 5 sierpnia 2022 r. a więc już po upływie terminu. Ponadto zwrócono uwagę, że adw. H. O. nie jest uprawniony do reprezentowania powódki, gdyż złożenie przez niego opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku z 27 stycznia 2022 r. skutkowało ustaniem stosunku pełnomocnictwa a do akt sprawy nie złożono pełnomocnictwa upoważniającego adw. H. O. do reprezentowania powódki po prawomocnym zakończeniu postępowania i złożeniu opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że wniosek powódki o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z 18 lipca 2022 r. jest spóźniony, co uzasadnia jego odrzucenie a tym samym brak było uzasadnienia do

wzywania adw. H. O. do przedłożenia dokumentu pełnomocnictwa upoważniającego go do działania w imieniu powódki.

Adw. H. O. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego we Włocławku z 24 października 2022 r., które zostało odrzucone jako niedopuszczalne postanowieniem tegoż Sądu z 17 stycznia 2023 r. W uzasadnieniu tego postanowienia wskazano, że na gruncie obowiązujących wówczas przepisów nie przysługuje zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu wniosku o sporządzenie uzasadnienie postanowienia.

W stanie prawnym relewantnym dla niniejszej sprawy złożenie wniosku o doręczenie uzasadnienia postanowienia jest czynnością otwierającą drogę do wniesienia zażalenia. Zażalenie wniesione bez złożenia wcześniej wniosku o sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego postanowienia jest w świetle art. 394 § 2 k.p.c. niedopuszczalne i podlega odrzuceniu (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 maja 2022 r., III CZ 159/22).

W świetle przedstawionych powyżej uwag należy stwierdzić, że powódka nie złożyła skutecznie wniosku o sporządzenie uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego we Włocławku z 18 lipca 2022 r. oraz o doręczenie jej odpisu tego postanowienia wraz z uzasadnieniem. Wniosek złożony przez powódkę został odrzucony postanowieniem tego Sądu z 24 października 2022 r., a postanowienie to jako prawomocne, stosownie do art. 365 § 1 k.p.c., wiąże inne sądy, w tym Sąd Najwyższy. Jedynie ubocznie Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że w stanie prawnym obowiązującym od 1 lipca 2023 r. strona jest zwolniona z obowiązku zgłoszenia wniosku o doręczenie postanowienia wydanego na posiedzeniu niejawnym wraz z uzasadnieniem, w sytuacji, w której sądu z urzędu doręczy stronie takie postanowienie wraz z uzasadnieniem (art. 357 § 2⁴ k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 3 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ms]

